

Михайло Подоляк,
кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри української та іноземних мов
імені Якими Яреми,
Львівський національний університет
ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С.З. Гжицького
<https://orcid.org/0000-0003-1482-488X>
м. Львів, Україна

Морфологія англійського ветеринарного терміна

Morphology of the English veterinary term

Анотація. Ветеринарна термінологія є важливою складовою професійної діяльності ветеринарного лікаря. Навчання ветеринарної термінології слід приділяти велику увагу, оскільки саме вона сприяє налагодженню комунікації та обміну інформацією між спеціалістами ветеринарної медицини у всьому світі. Таким чином метою статті є дослідити морфологію ветеринарного терміна в англійській мові з можливістю подальшого вдосконалення методики їх навчання у ЗВО. У статті визначено етимологію англійських ветеринарних термінів. Зокрема продемонстровано, що більшість таких термінів походить з грецької та латинської мови; також продемонстровано терміни, які походять з арабської, французької, німецької, мов Африки ітд. Визначено, що ветеринарна термінологія в англійській мові може утворюватися за допомогою суфіксів, префіксів та закінчень не латинського або грецького походження. Здебільшого це відбуватиметься при переході термінів з однієї частини мови в іншу. Завдяки конверсії термін набуває нового значення та відбуваються зміни в граматичних категоріях. В англійській ветеринарній термінології також існують терміни, які мають однакове написання, проте належать до різних частин мови. Такі перетворення зумовлені іншомовним походженням цих термінів. В статті розглянуто парадигматичні відношення ветеринарних термінів англійської мови – відношення між словами на основі спільності або протилежності їхніх значень. Серед таких відношень зазначено: синонімія, антонімія, гіперо-гіпонімія та терміни-епоніми. Досліджено ветеринарні терміни-омоніми в англійській мові; це терміни, які звучать та пишуться однаково, проте мають різні значення. Значення таких термінів буде залежати від контексту, в якому його використовують. Визначено, що в семантичному полі англійської ветеринарної термінології архісемою або спільним, узагальненим значенням є “animal” (тварина). Всі інші терміни ветеринарної медицини будуть мати пряме або опосередковане відношення до тварин та у своєму значенні будуть знаходитися або ближче до ядра семантичного поля (сема тварина) або даліше.

Ключові слова: ветеринарний термін, етимологія, утворення термінів, парадигматичні відношення, семантичне поле.

Summary. *Veterinary terminology is an essential component of the professional activity of a veterinarian. A great deal of attention should be paid to the study of veterinary terminology, as it facilitates the establishment of communication and exchange of information between veterinary medicine specialists worldwide. Thus, the article aims to investigate the morphology of the veterinary term in the English language with the possibility of further improving the methodology of their teaching in higher education institutions. The article defines the etymology of English veterinary terms. In particular, it is demonstrated that most of such terms come from Greek and Latin; terms derived from Arabic, French, German, African languages, etc., are also demonstrated. It was determined that veterinary terminology in the English language could be formed with the help of suffixes, prefixes, and endings not of Latin or Greek origin. Mostly, this will happen when terms are transferred from one part of the language to another. Due to conversion, the term acquires a new meaning, and changes in grammatical categories occur. In English veterinary terminology, some terms have the exact spelling but belong to different parts of speech. The foreign origin of these terms causes such transformations. The article examines paradigmatic relationships of veterinary terms in the English language – the relationship between words based on the commonality or oppositeness of their meanings. Among such relationships are synonymy, antonymy, hyper-hyponymy, and eponymous terms. Veterinary homonyms in English were studied; these terms sound and are spelled the same but have different meanings. The meaning of such terms will depend on the context in which they are used. It was determined that in the semantic field of English veterinary terminology, the archseme or common, generalized meaning is “animal”. All other terms of veterinary medicine will directly or indirectly relate to animals, and their meaning will be either closer to the core of the semantic field (seme animal) or further away.*

Key words: *veterinary term, etymology, formation of terms, paradigmatic relations, semantic field.*

Вступ. Ветеринарна термінологія є основою професійної діяльності ветеринарного лікаря. Знання та використання термінології сприяє комунікації між фахівцями та особистісному професійному розвитку. Тому навчання ветеринарної термінології є важливим складовим процесом підготовки висококваліфікованих кадрів для України.

Впродовж останніх років ветеринарна термінологія збагатилася багатьма неологізмами, які позначають нові хвороби, техніку та методи лікування. Утворення нових термінів базується на добре відомих методах, а саме: префіксальному, кореневому та суфіксальному. Більшість ветеринарних термінів утворенні з грецьких та латинських слів. Таким чином важливою умовою утворення і навчання ветеринарної термінології є дослідження їх етимології.

Питанням ветеринарної термінології займалися такі вчені: Е. Мишак, О. Сиротін, І. Карбовнік, В. Лисенко, Ю. Рожков, С. Амеїна, І. Вакулик, Т. Череповська, О. Бінкевич, М. Дмитрук та інші.

Методологія та методи досліджень. В процесі дослідження використовувалися такі методи: теоретичний аналіз наукової літератури щодо етимології ветеринарної термінології, аналіз, синтез та систематизація інформації українських науковців щодо етимології ветеринарного терміна.

Виклад основного матеріалу дослідження. Важливою складовою ветеринарної термінології є етимологія термінів. Більшість ветеринарних термінів в сучасній англійській мові походить від латинської та грецької мов. На думку Ю. Рожкова це зумовлено тим, що більшість практикуючих в античному Римі ветеринарних лікарів були греками. Тому грецька та латинська термінологія включає в себе усі основні поняття і терміни медицини [8, с. 228].

Проте окремі терміни походять з інших мов, арабської, французької, мов Африки тощо. Такий процес переходу термінів з однієї мови в іншу, на нашу думку, відбувається в основному через те, що на позначення певного, раніше невідомого об'єкту одній мові, потрібно створити відповідний номен та його кодифікацію в рідній мові. Найчастіше це відбувається шляхом запозичення з іншої мови в рідну вимови або звучання та написання цього невідомого об'єкту. Так, наприклад англійське слово *banana* – банан можливо було запозичене іспанцями або португальцями в Західній Африці, від мови Волоф, якою розмовляють на території сучасних Сенегалу, Гамбії, Мавританії, Малі, Гвінеї, Гвінеї-Бісау та інших країнах Гвінейської затоки.

В цьому контексті Ю. Рожков зазначає: «...щодо факторів експансії англійської терміносистеми зараховуємо: а) потребу в найменуванні нового явища та розмежуванні змістовно близьких понять; ...д) сприйняття іншомовного слова як більш престижного, красномовного; г) обмеженість словозмінних та словотвірних засобів англійської мови» [10, с. 203]. Тому, одним із рішень стосовно позначення нових явищ чи понять в будь-якій мові є запозичення.

Стосовно запозичення, то тут варто зазначити, що за Т. Кравченко існують два види запозичень: пряме (оригінальне) та калька (переклад). Під час прямого запозичення переноситься в цільову мову значення, форма та звучання, а під час кальки – тільки значення або семантична структура [6]. Ю. Рожков наголошує: «Запозичення звуків та словотвірних елементів іншої мови відбувається через запозичені слова, які засвоюються мовою, пристосовуючись до її особливостей» [8, с. 228]. В англійській та українській етимології ветеринарної термінології більшість становлять запозичення з інших мов, особливо з латинської та грецької мов. Таку ж позицію розділяє М. Дмитрук, зазначаючи, що приблизно 95% ветеринарної термінології походять з грецької та латинської мов і лише 5% від інших мов світу [4].

Для кращої ілюстрації етимології англійських ветеринарних термінів вважаємо за необхідне подати декілька прикладів, поділених за мовою походження:

Латинська мова: Larynx (гортань), Epiglottis (надгортанник), Trachea (трахея), Nucleus (ядро), Tumor (пухлина), Cancer (рак), Vein (вена);

Грецька мова: Anaplasia (from Ancient Greek: ἀνά ana, “backward” + πλάσις plasis, “formation”) – анаплазія (порушення дозрівання клітин), Therapy (from Greek θεραπεία) – терапія, Surgeon (χειρουργός) – хірургія, Womb (κόλπος) – матка, Diaphragm (διάφραγμα) – діафрагма;

Грецько-латинське походження: embryo (Greek ἔμβρυον, Latin Embryo) – ембріон, Abdomen (Greek ἄστρον Latin abdomen) – живіт, Colon (Greek kolon, Latin colon) – товста кишка;

Німецька та староанглійська мови: ache (Old English ačan, German akanan) – біль, belly (Old English bælg, German Bagl) – живіт, body (Old English bodiġ) – тіло, calf (Old English cælf, German Kalb) – теля, Cat (old English catt, German Katze) – кіт;

Французька мова: rabbit (old French rabotte) – кролик, salmon (old French saumon) – лосось, eagle (old French aigle, Latin aquila) – орел, lizard (old French lesard) – ящірка, poultry (old French pouletrie) – птиця;

Арабська мова: Gazelle (غزال (ġazāl) – газель, Camel (جمال Jamal) – верблюд, giraffe (زرافات zaraafa) – жирафа;

Африканські мови: chimpanzee (Kivili ci-mpenzi) – шимпанзе, Gnu (Khoisan nu від Khoikhoi i-ngu) – антилопа гну, impala (Zulu im-pala) – імпала, mamba (Zulu or Swahili mamba) – мамба, Tilaria (латинізація слова «tlhari», від Тсвана на позначення слова «риба») – тілапія.

Ветеринарна термінологія в англійській мові може також утворюватися за допомогою суфіксів, префіксів та закінчень не латинського або грецького походження. Здебільшого це відбуватиметься при переході термінів з однієї частини мови в іншу. Такий спосіб словотворення називається морфологічно-синтаксичний. Завдяки конверсії термін набуває нового значення та відбуваються зміни в граматичних категоріях. Наприклад ветеринарні терміни, які утворюються за допомогою закінчень та суфіксів за схемою дієслово – іменник – прикметник: to infect (інфікувати) – infection (інфекція) – infectious (інфекційний); to digest (перетравлювати) – digestion (травлення) – digestive (травний); to inject (робити ін’єкцію) – injection (ін’єкція) – injective (ін’єкційний); to poison (отруювати) – poison (отрута) – poisonous (отруйний); to prevent (запобігати) – prevention (запобігання) – preventive (запобіжний); схема іменник – прикметник: anatomy (анатомія) – anatomical (анатомічний); morphology

(морфологія) – morphological (морфологічний); toxin (токсин) – toxicological (токсичний); bacteria (бактерія) – bacterial (бактеріальний); veterinary (ветеринар) – veterinarian (ветеринарний); intestine (кишечник) – intestinal (кишковий); іменник – прикметник: pain (біль) – painful/painless (болючий/безболісний); vein (вена) – venous/intravenous (венозний – внутрішньовенний); spine (спина) – spinal (спинний).

В англійській ветеринарній термінології також існують терміни, які мають однакове написання, проте належать до різних частин мови. Такі перетворення зумовлені іншомовним походженням цих термінів (здебільшого латинське або грецьке походження), наприклад: extract (екстракт) – to extract (витягувати, робити екстракт); equine (кінь) – equine (кінний); bovine (бик) – bovine (бичачий); animal (тварина) – animal (тваринний); poultry (птиця) – avian (пташиний). Також досить цікавими є ветеринарні терміни, які мають однакове значення, проте різне написання. Це також зумовлено латинським походженням цих термінів, наприклад: dog (собака) – canine (собачий); cat (кіт) – feline (котячий); cattle (велика рогата худоба) – bovine (бичачий, коров'ячий); pig (свиня) – porcine (свинячий); fish (риба) – piscine (рибний).

В цьому контексті також варто розглянути парадигматичні відношення ветеринарних термінів англійської мови. Це відношення між словами на основі спільності або протилежності їхніх значень. У межах таких зв'язків між словами можна виділити:

Синонімія – відношення смислової подібності. У ветеринарній термінології можуть бути два або більше термінів, які можуть позначати один об'єкт або предмет. Деякі дослідники зазначають, що синонімія є небажаною в будь-якій термінології, оскільки не сприяє порозумінню [11, с. 139].

Наводимо приклади ветеринарної синонімії: epizootology (епізоотологія) – veterinary epidemiology (ветеринарна епідеміологія), asthenia (астенія) – debility (слабкість), red blood-cells (червоні кров'яні тільця) – erythrocytes (еритроцити), bovine syncytial virus (синцитіальний вірус великої рогатої худоби) – calf pneumonia (пневмонія телят), cancer (рак) – tumor (пухлина), canine babesiosis (бабезіоз собак) – dog piroplasmosis (піроплазмоз собак), breast (груди) – mammary gland (молочна залоза), contagious (заразний) – infectious (інфекційний).

Антонімія – відношення смислового протиставлення, наприклад: asthenia (слабкість) – lustiness (живучість); tumor malignant – benign (пухлина доброякісна та злоякісна); inflammation acute – chronic (запалення гостре та хронічне); contagious – noninfectious (заразний

та незаразний); inflammation – ease (запалення та полегшення). Окрім цього антонімічні ветеринарні терміни в англійській мові можуть утворюватися за допомогою префіксів, наприклад: endo – echo (endotoxin (ендотоксин) – exotoxin (екзотоксин)); hyper – hypo (hyperthermia (гіпертермія) – hypothermia (гіпотермія)); pre – post (pre pandemic (перед пандемічний) – post pandemic (після пандемічний)); ab – ad (abduction (виключення) – adduction (додавання)); за допомогою префікса non- disease infectious – noninfectious (хвороби заразні та незаразні).

Гіперо-гіпонімія – відношення смислового включення. Включає в себе гіпероніми – терміни з ширшим значенням та гіпоніми – терміни з вузьким значенням. Наприклад: infectious diseases (інфекційні хвороби – гіперонім) – rabies (сказ – гіпонім), tetanus (правець – гіпонім), plague (чума – гіпонім), Lyme disease (хвороба Лайма – гіпонім); cancer (рак – гіперонім) – malignant (доброякісний – гіпонім), benign (злоякісний – гіпонім); pathology (патологія – гіперонім) – cytopathology (цитопатологія – гіпонім), dermatopathology (дерматопатологія – гіпонім), forensic pathology (судово-медична патологія – гіпонім), histopathology (гістопатологія – гіпонім), neuropathology (нейропатологія – гіпонім).

Іншим видом парадигматичного відношення англійської ветеринарної термінології вважаємо терміни-епоніми. М. Дмитрук стверджує, що найбільшу кількість українських термінів-епонімів виявлено у хірургічній ветеринарній практиці [4]. Вони позначають об'єкти, предмети або явища, в назві яких міститься власна назва (ім'я відкривача, локація тощо), наприклад: Aleutian disease (Алеутська хвороба), Arizona infection (Аризонська інфекція), Bowman's capsule (капсула Боумана), California mastitis test (Каліфорнійський тест на мастит), Chagas' disease (хвороба Шагаса), Danish red cattle (Червона данська порода), Glasser's disease (хвороба Гласера), Oregon muscle disease (Орегонська хвороба м'язів), Swedish red and white cattle (Червона шведська порода), Kimberley horse disease (хвороба коней Кімберлі).

Важливим аспектом вивчення англійської ветеринарної термінології є терміни-омоніми. Це терміни, які звучать та пишуться однаково, проте мають різні значення. Значення таких термінів буде залежати від контексту, в якому його використовують. Наприклад термін tissue зі словника Меріам-Вебстера означатиме: a piece of soft absorbent tissue paper used especially as a handkerchief or for removing cosmetics; an aggregate of cells usually of a particular kind together with their intercellular substance that form one of the structural materials of a plant or an animal; a fine lightweight often sheer fabric.

Тканина – шматочок м'якого, вбираючого паперу, який використовується спеціально як носова хустинка або для зняття косметичних засобів; сукупність клітин, як правило, певного виду разом з їх міжклітинною речовиною, що утворюють один із структурних матеріалів рослини або тварини; тонкий, легкий, часто прозорий матеріал. Як бачимо ветеринарним терміном тут очевидно буде виступати сукупність клітин. Інший приклад cell – small religious house dependent on a monastery or convent; one-room dwelling occupied by a solitary person (such as a hermit); single room (as in a convent or prison) usually for one person; small compartment, cavity, or bounded space: such as one of the compartments of a honeycomb; membranous area bounded by veins in the wing of an insect; small usually microscopic mass of protoplasm bounded externally by a semipermeable membrane, usually including one or more nuclei and various other organelles with their products, capable alone or interacting with other cells of performing all the fundamental functions of life, and forming the smallest structural unit of living matter capable of functioning independently; receptacle containing electrodes and an electrolyte either for generating electricity by chemical action or for use in electrolysis. Переклад значень такий: клітина – невеликий релігійний будинок, що залежить від монастиря; однокімнатне житло, яке займає одинока людина (наприклад, відлюдник); однокімнатна кімната (як у монастирі чи в'язниці) зазвичай для однієї особи; невеликий відсік, порожнина або обмежений простір; перетинчаста ділянка, обмежена жилками на крилі комахи; невелика, як правило, мікроскопічна маса протоплазми, обмежена зовні напівпроникною мембраною, зазвичай включає одне або кілька ядер та різноманітні інші органели з їх продуктами, здатні самостійно або взаємодіяти з іншими клітинами виконувати всі основні функції життя, і утворюють найменшу структурну одиницю, живої речовини, здатної функціонувати самостійно; посудина, що містить електроди та електроліт для виробництва електрики шляхом хімічної дії або для використання в електролізі. З цього прикладу також зрозуміло, що ветеринарний термін клітина буде мати значення невелика мікроскопічна маса протоплазми.

В контексті значень варто також і розглянути лексико-семантичні поля англійської ветеринарної термінології. Лексико-семантичним полем вважаємо сукупність пов'язаних лексичних одиниць, які мають спільний або подібний зміст та позначають подібність позначуваних явищ. К. Дашкова, розглядаючи ознаки лексико-семантичного поля зазначає: «В основі лексико-семантичного поля лежить ядерний компонент, з яким тією чи іншою мірою співвідносяться значення всіх членів поля. Лексико-семантичне поле – це

польова структура, що володіє ядром і периферією: в міру віддалення від ядра зв'язок між ядерним компонентом і семантикою одиниць поля слабшає» [3, с. 57]. Тобто в основі лексико-семантичного поля лежить певне поняття, яке називаємо ядром, або архісемою. Це спільна ознака, яка об'єднує всі одиниці поля, виражається лексемою з узагальненим для всіх семантичних полів значенням. Про існування такої спільної та узагальненої ознаки знаходимо в праці К. Дашкової: «Представлена теорія поля виявилася результативною, тому що за допомогою поняття «поле» лінгвістам удалося реалізувати ідею про наявність певної структурної величини, яка об'єднує лексику в лексико-семантичну систему, де кожна лексема пов'язана з іншою за якоюсь з ознак» [3, с. 59].

В семантичному полі англійської ветеринарної термінології архісемою або спільним, узагальненим значенням буде «animal» (тварина). Всі інші терміни ветеринарної медицини будуть мати пряме або опосередковане відношення до тварин та у своєму значенні будуть знаходитися або ближче до ядра семантичного поля (сема тварина) або далше. Приклад тематичних груп ветеринарної термінології англійської мови подаємо нижче:

Назви тварин: cow (корова), sheep (вівця), cattle (велика рогата худоба), goat (коза), rabbit (кролик), chicken (курка), duck (качка), pig (свиня), donkey (осел).

Особи, які мають відношення до тварин: farmer (фермер), groom (конюх), veterinarian (ветеринар), microbiologist (мікробіолог).

Ветеринарні науки: anatomy (анатомія), histology (гістологія), epizootology (епізоотологія), pharmacology (фармакологія), morphology (морфологія), pathology (патологія), surgery (хірургія), obstetrics (акушерство), therapy (терапія).

Симптоми хвороб: edema (набряк), redness (почервоніння), plaque (чума), increased TPR (temperature, pulse, respiration) – підвищена температура, пульс, дихання, polyuria (поліурія), convulsions (конвульсії), soreness of the affected areas (хворобливість уражених ділянок), hypersalivation (гіперсалівація), diarrhea (діарея), cough (кашель).

Хвороби: foot and mouth disease (ящур), rabies (сказ), endometritis (ендометрит), mastitis (мастит), fasciolosis (фасціольоз), toxocarosis (токсокароз), tempania (темпанія), urogenital disease (захворювання сечостатевої системи), iron deficiency anemia (залізодефіцитна анемія), toxicosis (токсикоз), diabetes (діабет), ascariasis (аскаридоз), psoroptosis (псороптоз), cardiovascular disease (серцево-судинні хвороби), liver disease (захворювання печінки).

Методи дослідження тварин: examination (дослідження), palpation (пальпація), percussion (перкусія), thermometry (термометрія),

examination of mucous membranes (огляд слизових оболонок), auscultation (аускультация), ultrasound (ультразвукова діагностика), system test (тест системи), autopsy (автопсія).

Апарати та інструменти: X-ray (рентген), microscope (мікроскоп), forceps (щипці), scalpel (скальпель), ultrasound machine (УЗД апарат), catheter (катетр), syringe (шприц), computed tomograph (комп'ютерна томографія), wound dilator (розширювач рани), clamp (затискач), sharp four-toothed hook (гострий чотири зубий гачок), spectrophotometer (спектрофотометр), biochemical analyzer (біохімічний аналізатор).

Стани тварин: depression (депресія), shock (шок), agitation (збудження), agony (агонія), coma (кома), anesthesia (анестезія), stress (стрес).

Лікарські речовини та фармацевтичні препарати: butaselmavit (бутаселмевіт), vitamin preparations (вітамінні препарати), manganese (магній), insulin (інсулін), hydrocortisone (гідрокортизон), macro/micro elements (макро/мікро елементи), hormonal preparations (гормональні препарати), chemotherapeutic (хіміотерапевтичні препарати), antimicrobial (антимікробні препарати), sulfanilamide (сульфаніламід), antibiotics (антибіотики), cholinomimetics (холіноміметики), acetylsalicylic acid (ацетилсаліцилова кислота), fenbendazole (фенбендазол), immunostimulants (імуностимулятори), antioxidants (антиоксиданти).

Лікування та маніпуляція тварин: resection (резекція), castration (кастрація), symptomatic (симптоматичне лікування), prophylactic (профілактичне лікування), surgical (хірургічне лікування), pathogenetic (патогенетичне лікування), etiological (етіологічне лікування).

Матеріали: gauze (марля), cotton wool (вата), alcohol (спирт), disinfectants (дезінфікуючі засоби), catgut (кетгут), litmus paper (лакмусовий папір), test tubes (пробірки), test systems (тест-системи), Petri dishes (чашки Петрі), microtubes Eppendorf (мікропробірки Еппендорф), gloves (рукавички).

Процеси у тварин: inflammation (запалення), regeneration (регенерація), digestion (травлення), degeneration (дегенерація), apoptosis (апоптоз), fermentation (ферментація), absorption (всмоктування), elimination (видалення), biotransformation (біотрансформація), detoxification (детоксикація), accumulation (акумуляція).

Органи та частини тіла тварин: liver (печінка), heart (серце), lungs (легені), pancreas (підшлункова залоза), spleen (селезінка), thymus (тимус), testes (яєчка), esophagus (стравохід), brain (мозок), intestines (кишківник), kidneys (нирки), hooves (копита), tail (хвіст), thyroid (щитовидна залоза), hypothalamus (гіпоталамус).

Висновки з дослідження. Підсумовуючи зазначимо, що англійській і українські ветеринарні терміни здебільшого походять з латинської та грецької мови. Вони утворюються префіксальним, кореневим та суфіксальним методами. Також ветеринарні терміни можуть запозичуватися з інших мов: арабської, французької, мов Африки.

Семантичні поля англійської ветеринарної термінології поділяємо на: назви тварин, особи, які мають відношення до тварин, ветеринарні науки, симптоми хворіб, хвороби, методи дослідження тварин, апарати та інструменти, стани тварин, лікарські речовини та фармацевтичні препарати, лікування та маніпуляції тварин, матеріали, процеси у тварин, органи та частини тіла.

До парадигматичних відношень ветеринарних термінів (відношення між словами на основі спільності або протилежності їхніх значень) відносимо: гіперо-гіпонімія – відношення смислового включення; синонімія – відношення смислової подібності; антонімія – відношення смислового протиставлення; терміни-епоніми – позначають об'єкти, предмети або явища, в назві яких міститься власна назва.

ЛІТЕРАТУРА

1. Академічний глумачний словник української мови. URL: <http://sum.in.ua/s/termin> (дата звернення 04.04.2022).
2. Великий глумачний словник сучасної української мови / Уклад. і головн. ред. Бусел В. Т. Київ : Ірпінськ : ВТФ «Перун». 2001. С. 1241.
3. Дашкова К. В. Поняття «Лексико-семантичне поле» та його структура. *Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету* : збірник. 2020. № 33. С. 56–60.
4. Дмитрук М.В. Формування української ветеринарної лексики : автореф. дис. канд. філол. наук : 10.02.01. Українська мова. Запоріжжя. Запорізький державний університет. 2001. С. 23.
5. Карбовнік І.В. Латинська клінічна ветеринарна термінологія. *Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького*. 2018. Т. 20. № 86. С. 161–166. doi: 10.15421/nvlvet8631.
6. Кравченко Т. П. Основні способи освоєння термінів-запозичень економіки АПК. *Наукові записки*. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка. 2008. Вип. 75 (2). С. 231–234.
7. Лексикон загального та порівняльного літературознавства [інтернет] / Голова ред. А. Волков. Чернівці : Золоті Литаври, 2001. 634 с. URL: https://archive.org/details/leksykon_literaturoznavstva/page/451/mode/2up?view=theater (дата звернення 17.04.2022),
8. Рожков Ю. Г. Процеси запозичення в термінології ветеринарної медицини. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія : Філологічна. 2016. Вип. 60. С. 227–229.
9. Рожков Ю.Г. Термін та термінологія. Ветеринарна лексика. *Молодий вчений*. 2016. 12.1(40). С. 368–371.

10. Рожков Ю.Г. Термінологія ветеринарної медицини: когнітивний аспект. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2018. № 32(1). С. 203–205.
11. Рожков Ю. Г. Труднощі перекладу ветеринарної лексики з англійської на українську мову (на матеріалі довідників з анатомії свійських тварин). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2019. № 41(1). С. 137–140.
12. Словник іншомовних слів. URL: <https://www.jnsm.com.ua/cgi-bin/u/book/sis.pl?Article=17955&action=show> (дата звернення 04.04.2022)
13. Black's Veterinary Dictionary. Ed. G.P. West. 14th edition with 220 illustrations. London : Adam & Charles Black. 1982. 902 p.
14. Merriam-Webster Dictionary. Available at: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/term> (дата звернення 04.04.2022)
15. Saunders Comprehensive Veterinary Dictionary. Ed. D.C. Blood. 3rd edition. Saunders Ltd. 2006: 2184 p.

УДК 811.112.2+81`38+82-92

DOI <https://doi.org/10.32782/2617-3921.2023.23.106-113>

Ірина Пянковська,
кандидат філологічних наук, доцент,
докторант Інституту філології,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
<https://orcid.org/0000-0002-0818-644>
м. Київ, Україна

Мовне зловживання в німецькомовному політичному медіатексті

Linguistic abuse in German-language political media text

Анотація. Статтю присвячено аналізу способів мовного зловживання в мас-медіа на прикладі медіатекстів німецькомовних онлайн-видань. Дослідження має міждисциплінарний характер та базується на засадах політичної лінгвістики, медіалінгвістики, стилістичної семантики та медіаекології. У ході роботи використано метод спостереження, описовий метод, метод суцільної вибірки, функціональний підхід, семантико-стилістичний та контекстуальний аналіз. Зазначено, що персуазивна функція є однією з основних під час використання політичної мови в мас-медіа і має на меті впливати на конструювання та поширення ідеологій та формування світогляду. Політична лексика є одним із дієвих засобів мовного впливу й автори медіаповідомлень несуть відповідальність за публічне викори-